

GOŚĆ POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA

Miesięcznie Mk. 18.— Kwartałnie Mk. 54.— Za odosłanie dopłaca się Mk. 2.— miesięcznie.
 Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 18.00. Kwartałnie 54.00. Zagranicą Mk. 25.— miesięcznie.

Cena numeru pojedynczego 60 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:
 Piotrkowska 106. Telefon 199.
 Telefon w Warszawie 609.

OGŁOSZENIA

Zwyczajne: 1.50 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy. Drobne: 30 fen. za wyraz, najmniej 3.00 Mk. Zagubione dokumenty Mk. 2.00. Poszukiwanie pracy 20 fen. wyraz Nadesłane: przed tekstem 5.— Mk., w tekście 7 Mk., po tekście 3.00 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.) Nekrologi: 2.50 Mk za wiersz petitowy (str. 4 szp.) Ogłosz. zaręczynowe i zaślubn. po Mk. 100.— po tekście Za terminowy druk ogłoszeń i ofiar adm. nie odpowiada

Od wydawnictwa.

W celu zapobieżenia przerwie w dostarczaniu pisma prosimy Sz. Prenumeratorów o wpłacanie należności za miesiąc kwiecień (mk. 22.— i za odosłanie do domu mk. 3.—) w administracji pisma bezpośrednio aż do soboty, dnia 3 kwietnia r. b. włącznie.

Wszystkim, którzy do dnia tego przedpłaty nie uiszcza, zmuszeni będziemy dostawę pisma wstrzymać.

Fałszywe karty.

Decydująca gra polityczna została w tych czasach przez endecję przegrana. Frakcji tej zdawało się, że właśnie moment dziejowych decyzji, jaki stanowią rokowania pokojowe z Rosją sowiecką, jest odpowiedni, aby uchwylić na nowo w swe ręce buławę polityczną i rządową w Polsce.

Gra była rozpaczliwa, endecja postawiła ogromne stawki i, jak dotąd, przegrała. Nie traci jednak nadziei na odegranie się i stawki podwaja.

A więc organizuje formalny rokosz w ministerstwie spraw zagranicznych, którego wyrazem jest znany już list ks. Puzyry. Oczernia i szkaluje wszystkich urzędników, którzy prowadzą faktycznie prace przygotowawcze w sprawie pokoju, dyskwalifikując ich jako germanofilów. Stawki te nazywamy podwójnymi, bo przecież na takiej grze traci już nie tylko ten lub inny obóz polityczny, ale traci interes państwowy. Jednakże nie jest to jeszcze najzuchwalszy ze środków, których czepia się rozpaczliwe endecstwo, aby wypłynąć na wierzch i władac.

Ten najbardziej niebezpieczny środek, to przedstawianie programu rządu, zasad Naczelnika Państwa, jako imperjalizmu.

Tę robotę nieczną, szkalującą państwowość polską i politykę polską, robotę, za którą tylokrotnie więziono rozmaite oboje i wrogie Polsce czynniki, prowadzono początkowo niesmiało w komisji do spraw zagranicznych. Były to obrady poufne i rzucane tam oskarżenia tylko w błędnej formie wydostawały się na jaw. Teraz już powtarza się to samo ku wielkiej nieszczęsności wszystkich wrogów Polski jawnie w artykułach naczelnych „Gazety Warszawskiej”, skwapliwie powtarzanych w „Journal de Pologne”, a niewątpliwie przedostających się do Londynu, gdzie na takie oskarżenia programu polityki polskiej o imperjalizm, nieczne Polsce czynniki i utęsknieniu czekają. Więcej nawet: artykuły „Gazety Warszawskiej” dostawiać się muszą i do czerwonej Moskwy i tam budzą radość niezwykłą, stanowiąc dostateczny materiał do kolejnego radia o imperjalizmie i zaborczości polskiej.

W Nr z d. 28 marca „Gazeta Warszawska” insynuuje, że jakoby w państwach ententy nota, zawierająca wyliczne polskie warunki pokoju, wy-

wołała wrażenie nadmiernej zaborczości ze strony polskiej.

Tę samą myśl lansuje się w artykule wstępnym w tymże numerze. Ale tam już szydło wylaziło z worka i każdy, jako tako orientujący się w formułach i nomenklaturze politycznej, z łatwością wykryje, gdzie jest zaborczość, imperjalizm i aneksjonizm. Czy w polskim programie — Naczelnika Państwa i obecnego rządu, czy też w moskiewskim (nazywajmy rzeczy po imieniu) p. Marjana Seydy i Stanisława Grabskiego? Jeżeli kto ma wątpliwość, niechaj tylko uważnie odczyta następującą cytata z wymienionego artykułu.

„Stanowisko posłów Związku Ludowo-Narodowego oraz punkt widzenia premiera (sic!!! Przyp. „Gł. Pol.”) są zgodne w poglądzie na to, kto ma przeprowadzić porozumienie z ludnością, a mianowicie: Polska na zachód od linii frontu i poza nią w strefie bezpieczeństwa, z której się wojska bolszewickie mają wycofać. Rosja zaś w pozostałej reszcie ziem z roku 1772”.

Cytata jest wymowna. Przedewszystkiem imputuje ona premierowi poglądy, którego dotąd rząd nie wypowiadał, a od którego właśnie odezwał się. Wyraża ona natomiast zupełnie dobrze poglądy endecy, który, jak nieraz to już wskazywaliśmy, daje się ująć wyrażenie i prościej tak: rozbiór kresów pomiędzy Polską a Rosją i zabranie z nich tyle, ile się da z całkowitem pominięciem woli ludności. Jest to program nasycenia dwóch imperjalizmów endecy polskiego i moskiewskiego.

To jest właśnie program — moskiewski, ten program, na który certyfikat musi leżeć w surducie p. Sazonowa, a którego kopję zawiózł ze sobą do Egiptu p. Dmowski. To jest właśnie program imperjalistyczny, na niego gra swą grą teraz endecja, maskując się do roli wroga zaborczości. Wątpliwe, aby jasno i trzeźwo myślicy politycy angielscy, o ile tylko nie będzie w nich zielej woli, dali się wziąć na ten kawał i zwalczali „zaborczość Pilsudskiego”, a popierali „samookreślenie” p. Marjana Seydy. Ta gra z fałszywymi kartami szybko musi się skończyć.

St. Gr.

O przyszłe granice Polski.

Komunikat szefa sztabu generalnego

Z dnia 30 marca.

Na Polesiu i Wołyniu, po za walkami artylerji, znaczniejszych działań bojowych nie było. Na Podolu przeprowadził nieprzyjaciół szereg ataków, uderzając szczególnie silnie na odcinek Daszkowic, Olanowa i Strug. Ataki te zostały zwycięsko odparte. Oddziały nasze w odpo-

wiedzi wykonały udany wypad na wschód od Daszkowic i wschód od Kaluszy nad Dniestrem, rozbijając znaczniejsze siły nieprzyjacielskie. Bolszewicy forsownie transportują swieże siły na nasz front, a lotnicy meldują na wszystkich stacjach kolejowych wysładowania transportów nieprzyjacielskich.

Zastępca szefa sztabu generalnego
 Kuliński, pułkownik.

Dokoła pokoju z bolszewikami.

Odpowiedź sowietów.

WARSZAWA, 30 marca. (Tel. wł. „Gł. Polsk.”). **Dziś otrzymano radjo sowi-ckie w odpowiedzi na ostatnie radjo polskie. Odpowiedź sowiecka zgadza się na datę rokowań, kwestjonuje wybór miejsca i proponuje zawieszenie broni na czas rokowań na całym froncie.**

Warszawa, 30 marca. (Tel. wł. „Gł. Polsk.”). Wojskowość w rokowaniach sowieckich reprezentować mają, oprócz gen. Sosnkowskiego, major Matuszewski i kap. Wiedziński.

Gen. Henrys o armji polskiej.

Paryż, 30 marca. (PAT). Radjo. Gen. Henrys, szef misji francuskiej w Polsce

oświadczył korespondentowi „Tempsa” co następuje. Podczas ostatnich 2 miesięcy odwiedziłem front bolszewicki w Galicji, na Podolu i na Wołyniu. Powróciłem stamtąd zadowolony pod każdym względem. Poziom moralny żołnierza jest doskonały. Umundurowanie jest obecnie lepsze, gdyż korzysta się z dostaw ententy. Również i wyżywienie jest lepsze. W ostatnich czasach okazują polacy na poszczególnych odcinkach zawsze większą odwagę i wielką sprawę. Armja polska posiada wszelkie warunki, aby odpowiedzieć na ataki armji bolszewickiej prowadzone ze znacznymi siłami. Bolszewicy próbowali ataków na całym froncie. Ofensywa ich jednak załamala się, a polacy zdobyli w kontrataku wiele materiałów wojennych, tanków i artylerji. Ofensywa bolszewicka była wielkim wysiłkiem i pomimo pracy reorganizacyjnej bolszewików, wykonanej z pewną metodą, nie będą oni mogli częściej jej powtarzać. Klęska bolszewików poprawila pozycje Polski. Armja polska pomimo trudnych warunków zrobiła wielkie postępy i jeżeli pójdzie po tej samej drodze potrafi wypełnić swoje zadanie.

Likwidacja wojny domowej w Niemczech.

Wojna domowa w Niemczech.

Paryż, 30 marca. (PAT.) Havas. Jak dzienniki donoszą, wszystkie ugrupowania socjalistyczne postanowiły wysłać specjalną misję do Wesel, która doprowadziła do zgody między walczącymi. — Oddziały „Reichswehr” częstymi wypadami zadały znaczne straty wojskom czerwonym. Komenda miasta zaaraszowała officerów. Ludenorf znajduje się dalej w Berlinie.

Walka o władzę w zagłębiu Ruhr

Paryż, 30 marca. (PAT.) Havas. — Z Berlina donoszą, że oddziały bawarskie i brandenburskie wyruszyły do zagłębia Ruhr. „Temps” podaje, że oddziały niemieckich wojsk rządowych w sile 10,000 ludzi wkroczyły do pasa neutralnego w zagłębiu Ruhr.

Obsadzenie zagłębia Ruhr.

Wiedeń, 30 marca. (PAT.) W. B. K. donosi z Paryża: Nota amerykańska w sprawie obsadzenia zagłębia Ruhr nadeszła do Paryża i została wręczona Millerandowi.

WIEDEN, 30 marca. (PAT). Radjo. Specjalny korespond „Frankfurter Zeitung” donosi, że pomimo starań przywódców komunistycznych co do wstrzymania rozlewu krwi nie udało się walki przerwać. Dowódcy wojskowi stoją na stanowisku, że tylko złożenie broni może zakończyć walkę, gotowi są jednakże prowadzić pertraktacje nawet podczas strajku.

Armja robotnicza żąda za pośrednictwem wydziału Bilefelckiego zupełnego rozbrojenia i rozpuszczania obrony państwowej, utworzenia obrony robotniczej oraz wydania wszelkiej broni. O ileby pertraktacje nie przyniosły pożądanego rezultatu, wybuchnie na nowo w całych Niemczech strejk generalny.

W zagłębiu Ruhr.

Wiedeń, 30 marca. (PAT). Radjo. „Berliner Tageblatt” donosi, że wszystkie organizacje w miastach za łębia Ruhr stojące po stronie rządu i uznające umowę Bilefelcką oświadczyły się stanowczo przeciw anarchji i panowaniu jednej grupy mniejszości.

Wiedeń, 30 marca. (PAT). Radjo. Z Berlina donoszą: Celem zapewnienia dostawy węgla chwycił się rząd energicznych środków. Wielkie oddziały wojskowe przygotowane są do wymarszu na wypadek, gdyby armja czerwona nie poddała się warunkom rządu.

Bolszewizm w Niemczech.

Wiedeń, 29 marca. (PAT). W. B. K. donosi z Berlina: „Berliner Tageblatt” donosi z Essen, że wczoraj odbyło się pełne posiedzenie Rad wykonawczych zagłębia przemysłowego na którym mówcy oświadczyli, że robotnicy złożą broń i będą pertraktować uwzględniając obecny stan strategiczny. Gdyby wojska „Reichswehru” wmaszerowały do zagłębia przemysłowego wówczas będzie proklamowany bezwzględnie strejk generalny w całych Niemczech. Przyjęto następnie re-

solneje, która się domaga rozwiązania wszystkich wojsk, utworzenia oddziałów robotniczych odłanie wszelkiej broni pod stałą kontrolą rad robotniczych.

Przeciwno „Reichswehr“.

Paryż, 30 marca. (PAT) Havas „Petit Parisien“ podaje, że rząd francuski wrócił się do mocarstw sprzymierzonych z propeccją wszczęcia niezwłocznej akcji przeciw „Reichswehr“, która nieustannie gwałci pas neutralny.

Armia niemiecka.

Paryż, 30 marca. (PAT) Havas „Journal“ na podstawie informacji zebranych w kołach wojskowych niemieckich podaje, że partia wojskowa w dalszym ciągu zajmuje się organizacją armii. W samej Bawarii jest 300 tys. osób, które mogą być powołane do szeregu.

Z niemieckiego parlamentu.

Wiedeń, 30 marca. (PAT) B. K. z Berlina podaje pod datą 29 b. m.: Na posiedzeniu Zgromadzenia narodowego wygłosił kanclerz rzeszy mowę, w której przedstawił nowy gabinet, przytem zaznaczył, że obsadzenie ministerjum spraw zagranicznych nastąpi w krótkim czasie.

Następnie omawiał końcowe wytyczne, które się rozegrały w Niemczech i zaznaczył, że demokracja w Niemczech odniosła zwycięstwo. W Niemczech nie ma miejsca dla reakcji. Wobec wywodów Millera — oświadczył kanclerz: rząd niemiecki usiłował wszystko spełnić, co leżało w jego mocy. Współdziałanie gospodarcze z Francją jest bezwarunkowo wskazane pertraktacjami z koalicją, abyśmy w razie potrzeby mogli wysłać do zagrożonych okolic trochę więcej wojska. Francja chce się na to zgodzić, jeżeli wzamian za to będzie mogła obsadzić Frankfurt, Darmstadt i inne miejscowości. Na to się jednak rząd nie zgodził. Chcemy zaprowadzić pokój w Zagłębiu Ruhr, abyśmy mogli dostarczyć Francji obecnego węgla.

Następnie zajął się kanclerz winą stronnictw prawicowych w zamachu i oświadczył: Oskarżam was w imieniu większości naszego narodu, żeście poraz drugi sprowadzili klęskę na Niemcy i żeście jedynie winni przelanej krwi i zgłaznionych, które teraz pokryły Niemcy. Dzień wyborów da wam definitywną odpowiedź. Dobrym skutkiem zamachu wojskowego jest to, że zagranica przyszła do przekonania, że nacjonalistoi i militarystoi definitywnie zbankrotowali. Nie może straszny nas bolszewizm. My bolszewizm swalczymy i niszczymy wszystko, aby nie miał powodzenia w Niemczech. Większe niebezpieczeństwo grozi nam z prawicy. Nie wątpię ani na chwilę, że naród na nasze oskarżenie wyda sprawiedliwy wyrok.

Po mowie kanclersza nastąpiła dyskusja. Niezawisły socjalista Henke oświadczył, że niezawisli socjaliści nie mają zaufania do rządu i do jego energii w swalczaniu reakcji. Pos. Lewin oświadczył: Socjaliści większości mają do rządu zupełne zaufanie. Niemcy nie są terenem dla bolszewizmu. Ta bezskuteczna agitacja bolszewizmu rozszerza się jedynie tam, gdzie robotnicy nie są dostatecznie zorganizowani. Obie partje dążą sobie radę z komunizmem bez „Reichswehru“. Przedstawiciel niemieckiej partji lewicowej, dr. Heinze, oświadczył, że jego stronnictwo popiera jaknajsurowiej zamach Kappa. Kanclerz Müller oświadczył, że Komitet wykonawczy w Duisburgu skonfiskował tamtejszej filji banku państwa zabrane rynkiem miliony marek. Stosunki w Duisburgu, jak się zdaje, nie poprawiły się jeszcze.

Na tem posiedzeniu odroczone do dnia następnego.

Berlin, 20 marca. (PAT) Biuro Wolfa donosi: Posłowie trzech stronnictw większości zgłosili wniosek na Zgromadzeniu narodowym o wyrażenie rządowi wotum zaufania. Wniosek podpisało 315 posłów.

Robotnicy będą popierać gabinet Müllera.

Paryż, 29 marca. (PAT) Z Berlina donoszą, jakoby związek robotniczy przyrzekł poparcie nowemu gabinetowi utworzonemu przez Müllera. Stery rządu twierdzą, iż w niedługim czasie nastąpi porozumienie między rządem a robotnikami zagłębia Ruhr.

Represje na zamachowców.

Wiedeń, 30 marca. (PAT) W.B.K. donosi z Berlina: Były podsekretarz stanu Walkenhausem został aresztowany. Równocześnie zarządzono konfiskatę wszystkich

małątków osób włączonych w zamach Kappa. Według doniesień prokuratury aresztowano Walkenhausem w Brandeburgu, gdzie go też sąd przesłuchał. 25 b. m. przewieziono go do Lipska, gdzie nastąpiło ponowne przesłuchanie. W Kilonji aresztowano szereg osób, oskarżonych o udział w zamachu stanu. Według urzędowych doniesień wydano ze służby kilku oficerów, między innymi gen. Murgera i Lettow-Vorbecka. Szczegółowe badania ustala winę oficerów. Przeciwno generałowi Lüttwitzowi został wydany rozkaz aresztowania. Nie można go było jednak znaleźć ani w jego mieszkaniu w mieście, ani w mieszkaniu na wsi. Rozpisano listy gończe i wyznaczono za ujęcie sprawców zamachu 10,000 mk.

Niemiecki inwentarz dla Belgji.

Paryż, 30 marca. (PAT) Radjo. Z Brukseli donoszą, że dnia 19 marca Niemcy dostarczyły 5100 sztuk drobiu, 1800 kóz, 3200 owiec, 250 koni i 420 byków. Jest to dostawa inwentarza, do której Niemcy obowiązane były traktatem pokojowym.

Co min. wojny Noske powiedział o zamachu reakcji koresp. „Matin“?

W pałacu królewskim w Stuttgardzie. — Narady ministrów nad położeniem. — Idea demokratyzmu głęboko weszła w dusze Niemców — Optymizm Noskego co do przyszłości.

W murach gmachu starożytnego królewskiego zamku królestwa Wirtembergii, w Stuttgardzie, rozłożył swój obóz rząd prawowity Eberta przed powrotem do Berlina. Tam na czwartym piętrze zjawił się korespondent „Matin“, by zetknąć się z ministrem Noske i pomówić z nim o sytuacji. Oto jak opisuje dziennikarz francuski swe wrażenia: Podczas, gdy cierpliwie siedzimy w przedpokoju, najwyższe osobistości polityczne Niemiec krążą dokoła. Drzwi są otwarte do wielkiej sali: to monumentalny salon pałacu, do którego niegdyś królowie Wirtembergii mimo wysokiego piętra lubili wjeżdżać na koniu.

Noske, Bauer, Müller i większość ministrów prowadzą żywą dyskusję na temat poważnej chwili. Oficerowie ordynansowi co chwila telefonują, widać, jak z całą zamięsnością Noske wydaje dyspozycje do walk z Kappem i Luettwitzem.

Wręczając Noske odłącza się od swych kolegów, zbija się do korespondenta francuskiego i wręcz mu powiada:

— Historia świata lubi powtarzać się w dziejach poszczególnych ludów przez przykre zdarzenia. Francja przechodziła już te godziny bolesne, teraz doświadczają ich Niemcy. Mam najgłębsze przekonanie, że odniosę jednak tryumf nad tymi awanturnikami, a rząd mój będzie miał możność energicznego ukarania winnych.

Całość i szybka klęska zamachu stanu Kapp-Luettwitz to tylko krótki epizod w rewolucji niemieckiej.

Zdecydowany opór, jaki napotkał zamach reakcji militarystów w masach ludowych, świadczy o tem, jak bardzo głębokie korzenie ma w społeczeństwie niemieckim idea demokratyzmu.

Rząd niemiecki czuł zawsze, że klasy społeczne, które wskutek rewolucji straciły zupełnie swe znaczenie, nie przystosowały się bez oporu do tej sytuacji bez znaczenia, na jaką je skazały Niemcy demokratyczne.

Przejęciowe sukcesy ich intryg politycznych wśród ludności i wojsk „Reichswehru“, wyrosły na tle trudności wykonania warunków militarnych traktatu pokojowego.

Zmniejszenie olbrzymiej armii 7-miljonowej do rozmiarów drobnej 200,000-ej, nie może się odbyć bez głębokich wstrząśnień. Tysiące oficerów zawodowych pozbawionych w ten sposób zajęcia i przyszłości, co wytworzyło z nich materiał zdalny do wszelkiego przewrotu.

Mimo to oficerowie, a często i podoficerowie i żołnierze, stanęli bez wahania po stronie rządu konstytucyjnego. To świadczy, iż moje zdanie, że „Reichswehr“ jest zupełnie przystosowana do warunków demokratycznych, nie było zbyt optymistyczne.

Potwierdza się także, że nieznaczne wojska, które chwilowo idą za rozkazem swych dowódców, wzięły udział w akcji przeciw rządowi konstytucyjnemu, szybko powróciły do rozumu i zdecydowały się same zaarrestować swych oficerów, do których nie miały zaufania.

Naturalnie, potrwa to jeszcze pewien czas, nim szkody, spowodowane tym zamachem w życiu ekonomicznym i w wojsku, będą naprawione. Ale te ubolewania godne wydarzenia wykazują, że silna akcja rządów koalicyjnych przeciw Niemcom nie miałaby innego skutku, jak ten, że wzmocniłaby ich siłę propagandy reakcyjnej w Niemczech.

Początek rewolucji światowej?

Wiedeń, 30 marca. (PAT) W. B. K. donosi z Londynu. „Times“ twierdzi, że istnieją dowody na to, że strajk w Alzacji, Holandji i w zachodnich Niemczech oraz groźba strajku górników angielskich, są częściowo wielkim planem rewolucji światowej.

Przed przewrotem w Danii?

PARYŻ, 30 marca. (PAT) Havas „Journal“ donosi z Kopenhagi, że dekret królewski, udzielający dymisji rządowi, równoznacznym jest z zamachem stanu. W Kopenhadze panuje silne wzburzenie. Według informacji ze źródeł niemieckich oczekiwano należy wybuchu zaburzeń. Prawdopodobnym jest proklamowanie Rzeczypospolitej.

Kopenhaga, 30 marca. (PAT) W związku z zatargami konstytucyjnymi w Danji organizacje zawodowe związku socjalno-demokratów i związku demokratów w Kopenhadze, tudzież reprezentanci grup parlamentarnych odbyli wczoraj wieczorem zebranie, na którym uchwalamo wystosować do króla ultimatum z żądaniem, by król uszanował konstytucję i przywrócił władzę dymisjonowanemu przez siebie gabinetowi, by zwołał zgromadzenie narodowe. Na wypadek nieuwzględnienia tych żądań, ma być proklamowany stójk generalny we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego.

KOPENHAGA, 30 marca. (PAT) Król odrzucił ultimatum, wobec czego zarowiedziany strajk generalny ma się rozpocząć 31 marca.

Berlin, 30 marca. (PAT) Z Kopenhagi donoszą, że socjalni-demokraci uważają położenie za bardzo poważne.

Ruch strajkowy we Francji.

Paryż, 30 marca. (PAT) Havas. — Strajk powszechny w okręgu Lille rozszerza się w związku z zajęciami, które wynikły na pograniczu między robotnikami francuskimi a belgijskimi, pragnącymi zastąpić strajkujących. Syndykat postanowił utworzyć policję robotniczą.

Reformy społeczne w Anglii.

Wiedeń, 30 marca. (PAT) W.B.K. donosi z Londynu, że przy rokowaniach z przedstawicielami górników Lloyd George uczynił propozycje, aby górnicy uczestniczyli w dochodach kopalni. Górnicy mają w przeciagu piątku zastanowić się nad swymi propozycjami i udzielić odpowiedzi w sobotę. Lloyd George spodziewa się, że w ten sposób da się uniknąć strejku, który byłby katastrofą dla całego kraju.

Nowy układ partyjny w Anglii.

Jak wiadomo Lloyd George zaproponował połączenie partji konserwatywnej i liberalnej do walki z „Labour Party“, którą nazwał komunistyczną, bolszewicką. Wybory wykazały, że jedno stronnictwo nie może samo sprawować rządów, trzeba ściślej współpracy żywiołów umiarkowanych, trzeba położyć kres rozwojowi i wśród konserwatystów i wśród liberałów na popierających koalicję rządową i jej przeciwników.

Przywódcą konserwatystów Bonar Law w mowie swej poparł całkowicie stanowisko Lloyda George'a, zaznaczając, że chodzi o zjednoczenie we współpracy organizacji partyjnych lokalnych na wzór koalicji w parlamencie.

Natomiast przywódca niezależnych liberałów Asquith uważa, że koalicja po zawarciu pokoju powinna ustać. Liberalowie są w stanie podjąć się zadania rządzenia krajem i porozumienia się z tymi żywiołami, które godzą się na dążenia liberalizmu.

Jeden z wodzów stronnictwa robotniczego Henderson twierdzi, że oskarżenie tej partji o bolszewizm jest świadomym przekierowaniem prawdy przez Lloyd George'a. „Labour Party“ podnosi rzuconą jej rękawicę walki i gromadzić będzie dla niej fundusze. Przewodniczący partji robotniczej w Izbie gmin, Adamson, uważa, że mowa Lloyd George'a jest nawoływaniem do walki klas.

Traktat z Turcją.

Paryż, 29 marca. (P. A. T.) Radjo. „Echo de Paris“ donosi, że najbliższa konferencja 7 premierów sojuszników odbędzie się w Salsit Remo około 20 kwietnia.

DYREKCJA P. K. K. P.

Oddział w Łodzi

zawiadamia, że biuro Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej przeniesione będzie z dniem 1 kwietnia r. b. do gmachu b. Banku Państwa

Al. Kościuszki No 14,

jednocześnie podaje do wiadomości, że dn. 1, 2 i 3-go kwietnia kasy czynne będą tylko od godz. 9-ej do 12-ej.

W trakcie narady ustalony będzie ostatecznie tekst traktatu z Turcją. Podpisanie wszelkie tego traktatu nastąpi w Paryżu. Na kilka dni przed początkiem konferencji Lloyd George przybędzie do Paryża celem omówienia z Milleraudem pewnych spraw zasadniczych.

Przeciw Wilsonowi.

Wiedeń, 29 marca. (PAT) W. B. K. donosi z Paryża: Wedle doniesień z Waszyngtonu przedstawiciel partji demokratycznej w Izbie reprezentantów wystosował zapytanie do Wilsona czy zamierza poraz trzeci kandydować na prezydenta. Mówca dodał, że partja nie zgodzi się na postawienie poraz trzeciej kandydatury prezydenta Wilsona.

Granice Armenji.

Paryż, 30 marca. (PAT) „Petit Parisien“ donosi z Londynu, że na sobotniej konferencji ambasadorów, ustalono granice Armenji. W myśl życzeń Wilsona otrzyma Armenja dostęp do morza na terytorjum między Bata a Tranpozem z wyłączeń obu tych portów.

O okupację Skutari.

Wiedeń, 30 marca. (PAT) „Telegraphcompany“ donosi, że serbskie dwa bataljony obsadzili górę Tarabasz, panującą nad miastem Skutari. Zarządzenie to jest odpowiedzią na obsadzenie Skutari przez Włochy. Od czasu wycofania się wojsk angielskich, znajdują się w Skutari tylko wojska włoskie i serbskie, zachowujące się wrogo wobec siebie. Rząd jugosłowiański w nocy do Wilsona zaprotestował przeciw obsadzeniu Skutari przez Włochy.

Uznanie rządu sowieckiego przez Francję jest konieczne.

Paryż, 29 marca. (P. A. T.) Havas. Przywódca socjalistów Cachin wygłosił w parlamencie wielką mowę, w której oświadcza, że Rosja posiada olbrzymie zapasy sił. Uznanie rządu sowieckiego przez Francję i Europę jest koniecznością. Cachin wzywa rząd by przyczynił się do zawarcia pokoju między Polską a sowiecami. Co do rewolucji niemieckiej Cachin jest zdania, że rozwój jej trzeba pozostawić samemu sobie, jednakże Niemcy muszą zrobić wszystko co do nich należy by wyagrodzić szkody wojenne.

Walki o władzę na Ukrainie.

Warszawa, 30 marca. (Tel. wł. „Gł. Polsk.“). Według otrzymanych w Warszawie wiadomości wojska ukraińskie pod wodzą stamana Pawlenki zajęły całe Podole, Humań i Elizawetgrad. Wobec tego rząd Ukrainy sowieckiej z Rakowskim na czele przeniósł się z Kijowa do Charkowa.

Pszenica dla Austrii.

Wiedeń, 29 marca. (PAT) Rad. war. Jak donoszą urzędowo z końcem kwietnia ma przybyć do Tryestu pierwszy ładunek w ilości 200,000 ton mąki pszennej. Na wywóz do Austrii i kredytowanie otrzymało upoważnienie United States Grain Corporat.

Instytut nauk sławistycznych.

Paryż, 29 marca. (P. A. T.) Radjo. Otwarto w Paryżu instytut nauk sławistycznych. Zadaniem instytutu jest utworzenie we Francji możliwie najlepszych warunków dla studjów językousławieckich, geograficznych, artystycznych i politycznych świata sławistycznego. Francja nadzieję, wytworzyć w Paryżu centrum wiedzy sławistycznej.

Przed wybuchem Wenawjsza.

Wiedeń, 30 marca. (PAT) W.B.K. donosi z Rzymu: Ujawniły się oznaki, zapowiadające wybuch Wenawjsza.

Z całej Polski.

Obrazki z Konstantynopola.

Starożytne Bizancjum zajęte przez wojska koalicyjne. Rano 10 marca wkroczyły do Konstantynopola wojska angielskie, francuskie i włoskie. Koalicyjne zajęli ministerjum wojny i marynarki. Okrety wojenne stanęły pod strażą na kotwicy w zatoce Złotego Rogu. Armaty nieuszkodliwiono. Tylko nieopodal ministerjum wojny turecy stawili opór wtracającym wojskom.

Nastąpiła wymiana strażów i wielu Turków zabito. Francuzi i senegalczyki patrolują w Stambule. Anglicy strzegą Pery, włosi Skutari i brzozy azjatyckiego.

A oto wrażenia korespondenta „Le Journal”, który wkroczył do miasta z wojskami koalicyjnymi.

Konstantynopol, to piękne, na siedmiu wzgórzach wzniesione miasto, przesiąknięte murem Stambulu i św. Sofii, mimo swych bajkowych świątyń i ozarzonego Bosforu, przedstawia dla Europejczyka dziwnie smutny widok zaniedbania i braku wszelkiego porządku, jak sobie tylko można wyobrazić. Najładniejsza wieś Francji, jakiś zapadły kąt w starej Bretanii, przypomina chyba rządy w tem bizantyjskim Babel.

W czasie wojny apotegowali się tu braki do niemożliwości. W kolo tych niezliczonych uliczek, labiryntu isbnego ciastnych zaułków, stoją całe kaluże błota u progu najwspanialszych pałaców. Ulice bez trotnarów, wszędzie śmiecie i odpadki, odór i woń kłoczna bije z wnętrzy domów, dusząco i ściskająco przechodnia za gardło.

Jedyny postępek, jaki widzieć się daje od roku, to uruchomienie tramwaju i kolejki podziemnej, łączącej tunelem Pery i Galata.

A po ulicach te wehikuly narodowe, malowane jeszcze w kolory wojenne, każdy istna hodowla mikrobów grypy, tyfusu, sipy arki Noego, w których gnieździ się wszelkie robactwo Wschodu.

A woźnice tych pojazdów mają gest niezwykły. Za drobny kurs z Pery do Stambulu biorą trzy funty, lub 60 franków, wydatek naprawdę luksusowy.

Od czasu zwycięstw Sulimana Wspaniałego, woźnice ze Stambulu i Konstantynopola stali tyranami ulic i królami brudu.

Z powodu braku węgla, okręty, które przewożą przez Bosfor, prawie nie kursują, lub z powodu braku odpowiedniej ilości opalu, stają nieraz w połowie drogi.

Z powodu złego funkcjonowania wodociągów trudno jest o wodę. Wynikiem tego okropny brud miasta, ludzi i wszystkiego.

Oo do światła, tak spowinowacone-go z węglem, dzieli się ono w dwa kontrasty: „la grand' rue Pery” da się porównać z bulwarami Paryża, w powodzi światła, pełna lamp elektrycznych. Żadnych ograniczeń dla witryn sklepowych i reklam. Nadużycie światła drożej tylko kosztuje.

Natomiast przedmieścia, uliczki, zaułki, cały Stambul i cała część azjatycka tonie w ciemnościach nieprzejranych. Onedzi się przy starych kagankach i przedhistorycznych lampkach z oliwą.

Wtedy dzieją się kradzieże, sbrodnie i zamachy zbrojne.

A że trzy części miasta są podzielone na trzy rządy, Pera dla Anglików, Stambul dla Francuzów, a Azja dla Włochów, więc trzy armie czuwają nad mieszkańcami, trzy sztaby generalne, trzy wysokie komisarjaty, trzy pollice.

I dlatego nigdy, o nigdy Konstantynopol nie był tak śle strzeżony.

Szkola marynarki handlowej.

Departament do spraw morskich podaje do ogólnej wiadomości informacje o warunkach wstąpienia do szkoły marynarki handlowej: Szkoła powstaje w celu przygotowania oficerów i mechaników dla ojezycznej floty handlowej; będzie otwarta w jednym z większych miast na dolnej Wiśle, przypuszczalnie w Torwle lub Bydgoszczy; posiadać będzie wydziały nawigacyjny i mechaniczny. Wyszukolenie trwać będzie 3 lata, w tem 15 miesięcy na własnym statku szkolnym w pływaniu praktycznym.

Ukończenie pierwszych 2-oh kursów da prawa państwowych szkół średnich (maturę) oraz (po wypełnieniu ustalonego morskiego cenzusu) dyplom na młodszego oficera marynarki handlowej lub okrętowego mechanika 2-ej kl. Ukończenie 3 uzupełniającego kursu da prawo (po wypełnieniu ustalonego morskiego cenzusu) otrzymaniu dyplomu kapitana podróży dalekiej lub okrętowego mechanika 1 kl.

Warunki: a) wiek ponad 15 lat; b) świadectwo z ukończenia 6 klas szkoły średniej; c) złożenie egzaminów wstępnych z arytmetyki, algebry, geometrii, fizyki, geografii, jednego z języków nowych (francuskiego lub niemieckiego) i kreślenia w zakresie tychże 6 klas; d) zgoda rodziców lub opiekunów i zobowiązanie ich na piśmie, co do opłaty i poddania się przepisom obowiązującym, e) poddanie się badaniu lekarskiemu, szczerolina uwaga zwrócona będzie na posiadanie normalnego warunku i słuchu, f) deklaracja o zwolnieniu od opłaty w razie ograniczonych środków.

Przy szkole ma istnieć internat, obowiązujący wszystkich uczniów.

W roku bieżącym przewiduje się wystawienie kandydatów do szkoły po złożeniu egzaminów wstępnych dla odbycia latem próbnego żegluga na statku szkolnym na 2—3 miesiące. Dopiero po ukończeniu jej, kwalifikujący się do służby morskiej zostaną załozeni w poczet uczni szkoły. Na rok szkolny 1920—1921 wpisowe (licząc w to utrzymanie w internacie, na statku szkolnym, umundarowanie i t. d.) wynosić będzie 3,900 mk., spłacane w trzech ratach: I-X—1,200 mk., I-I—1,200 mk. i I-V—1,500 mk. Za utrzymanie i ekwipunek na statku szkolnym w czasie żegluga próbnej wpłacają kandydaci w b. r. dodatkowo 750 mk. z góry. Terminy dla składania podań i daty rozpoczęcia wstępnych egzaminów będą ogłoszone wkrótce. Bliższych informacji udziela się w wydziale szkolnym D. S. M. w godzinach od 19—14.

Śpiączka epidemiczna.

Od kilku tygodni szerzy się w Warszawie, Łodzi i w niektórych miejscowościach kraju epidemia śpiączki epidemicznej—choroby znanej już oddawna, która zazwyczaj występuje w okresie pandemii grypy. Chorobę tę, której najbardziej wybitne objawy stanowiła dotychczas śpiączka w połączeniu z porażeniami mięśni ocznych, można było już przed półtora rokiem spostrzegać w Warszawie w postaci nadmiernej, mniej więcej z takimi samymi objawami, jakie opisywano w ostatnich latach w epidemjach zagranicznych (we Francji, Anglii, Szwajcarii, Ameryce), przyczem najczęściej zdarzały się postaci poronne, dające prawie zawsze rokowanie pomyślne. Obecna jednakże epidemia różni się od poprzedniej nie tylko wielką liczebnością i zupełnie odmiennym ukształtowaniem klinicznym, ale i znaczną śmiertelnością, która w ostatnich czasach przekroczyła 20 procent.

Na zasadzie doświadczenia epidemii obecnej, która była tematem obrad sekcji neurologicznej warszawskiego tow. lekarskiego, można ustalić trzy zasadnicze typy kliniczne tego cierpienia.

Pierwszy z nich odpowiada typowi epidemii ubiegłej i opisom autorów zagranicznych. Sprawa rozpoczyna się zazwyczaj od gorączki, nieznacznych objawów oczoporażnych (najczęściej dwojenie w oczach), bólu głowy, ogólnego niedomagania, poczem chorzy zapadają w stan sennosci, z której jednakoż w każdej chwili łatwo ich obudzić, odpowiadają na pytania, zjadają automatycznie pożywienie, poczem znowu zapadają w sen, który, o ile chorzy nie obudzić, trwać może bez przerwy kilka dni i dłużej.

W dalszym przebiegu choroby rozwijają się mogą porażenia mięśni ocznych (opadnięcie powiek, zez, brak oddziaływania źrenic na światło, porażenie akomodacji), porażenia mięśni twarzy, objawy opuszkowe (zaburzenia polykania, mowa nosowa).

W niektórych atoli przypadkach objaw śpiączki nie jest stały, ale występuje naprzemian z uporczywą bezsennością. Postaci tej nigdy nie towarzyszą jakieś głębsze zamroczenia świadomości, ani zaburzenia psychiczne. W lżejszych przypadkach, które trwać mogą od kilku dni do kilku tygodni, następuje zupełne wyleczenie, a w cięższych—zdarzają się i zejścia śmiertelne.

Badanie mikroskopowe układu nerwowego stwierdza proces zapalny w mózgu w istocie szarej opuszki i mostu Varolla, przypominające zmiany w chorobie Heine-Medina. Niektórym badaczom udało się wyhodować pasorzyta, jakoby swoistego dla tej sprawy chorobowej, a nawet wywołać ją doświadczalnie u małpy (Wiesner, Rosenow).

Typ drugi choroby tej jest zupełnie odmienny i spostrzegany był dotychczas tylko u nas w przypadkach, pochodzących z Warszawy i z prowincji. Choroba rozpoczyna się prawie zawsze od gwałtownych bólów w okolicy karku, stawu barkowego lub międzybrowowej zazwyczaj jednostronnych, albo też od dotkliwego swędzenia ciała wraz z podniesieniem ciepłoty. Sennaść w tej kategorii ustępuje na plan dalszy, zjawiając się niejako epizodycznie, naprzemian z uporczywą bezsennością. Natomiast na plan pierwszy wysuwają się zaburzenia psychiczne, ruchy płasawicze lub

myokloniczne, oraz zastygły maskowaty wyraz twarzy. Ruchy płasawicze ogarniają tu mogą najrozmaitsze okolice ciała, najczęściej jednakże umiejscawiają się w muskulaturze jamy brzusznej powodując obrzęk charakterystyczny, przypominający t. zw. „dane du ventre”, zaś zastygły maskowaty wyraz twarzy przypomina chorych, dotkniętych chorobą Parkinson'a.

Najwybitniejsze w obrazie klinicznym zaburzenia psychiczne rozpoczynają się zazwyczaj od niepokoju i stanów lękowych, następnie występuje bredzenie, stany splątania, podniecenia, wreszcie osłupienia. Osłupienie to przechodzi często w stan komatyczny, który jest zapowiedzią zejścia śmiertelnego. W niektórych przypadkach występują złożone postaci objędu z omamieniami, urojeniami prześladowczymi i t. d., które nie dadzą się podciągnąć pod żaden określony typ choroby umysłowej. Tętno zazwyczaj bywa przyspieszone, nikię, przytem brak nieżyty dróg oddechowych i wysypki. Śmierć następować może czasem w trzy—cztery dni od wybuchu choroby z powodu porażenia serca, zazwyczaj jednak choroba przeciąga się do kilku tygodni.

Wreszcie kategorie trzecią stanowią rzadsze przypadki, w których spotykamy tylko poszczególne objawy typu drugiego, np. bóle, gorączka i stan komatyczny bez przejściowego okresu psychozy, lub też wyłącznie zaburzenia psychiczne z gorączką, które wkrótce kończą się śmiercią. Rozpoznanie tej ostatniej kategorii możliwe jest tylko podczas panującej epidemii.

W rozpoznaniu różniczkowym należy przedewszystkiem mieć na względzie, że cierpienie to niema nic wspólnego ze stanami letargicznymi pochodzenia histerycznego ani z tak zw. chorobą snu. Pewne trudności nastęwać może różnicowanie z nietypowymi postaciami drętwicy karku oraz z gruźliczym zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych. Rozstrzygać tu będzie brak sztywności karku, oraz wybitniejszej pleocytozy płynu mózgowo-rdzeniowego, iakolwiek w szeregu przypadków spostrzegano nieznaczna limfocytozę. Ważną jest rzeczą ustalenie związku tego cierpienia z chorobą Heine-Medina, i wobec tego ministerstwo zdrowia publicznego zarządza równocześnie obowiązkowe zgłaszanie obu tych cierpień.

Ze względu na to, że stan tych chorych wymaga specjalnej opieki lekarskiej oraz ze względu na nieznaną drogę zakażenia należy chorych kierować do szpitali lub oddziałów specjalnych. Równocześnie z obowiązkowym zgłaszaniem tych przypadków dla ustalenia ich liczebności ministerstwo zdrowia publicznego zarządza ankietę w celu zorientowania się w rodzaju tych przypadków i rozpatrzenia całkowitego materiału.

S. p. Kazimierz Chłędowski.

Dochodzi z Wiednia żalobna wiadomość o śmierci ś. p. Kazimierza Chłędowskiego, polskiego męża stanu i historyka sztuki.

Ze w swoim czasie odgrywał ś. p. zmarły jako minister dla Galicji wybitną rolę polityczną—o tem niewiele pamięta.

Natomiast wszyscy znają pisma smutnego, które z polityką nie mają nic wspólnego. Są to wybitne monografie z przeszłości włoskiego renesansu i baroku, pl-

pane żywo i barwnie, bez głębokich dosiękań i szerszych idei, bardzo jednak pożyteczne, gdyż trafiły w szerokie masy i zaznajamiały je przynajmniej z aegdotywną stroną omawianych zjawisk.

„Dwór w Terarze”, „Stena”, „Rzym i odrodzenie”, „Ludzie Baroku”, „Rosoco”—to są książki, które nie trafiły wprawdzie pod strzechy, ale znalazły się na ulejędnej staferce polskich czytelniczek, wabiąc je zarówno wytworną szatą typograficzną, jak i barwnym spłotem szesegółów „intymnych” zamarych epok, które autor umiał otwierać ze szczernością aroszonego feljtonisty.

Przy słabo rozwiniętej w Polsce kulturze historyczno-artystycznej wypełnił d. p. zamary zadanie pożyteczne, torując drogę tym, którzy chcieliby pogłębić znajomość zjawisk, znanych już dzięki Chiodowskiemu ze strony zewnętrznej.

Warszawa.

Marka polska na pocztach wschodnich.

Wobec wprowadzenia waluty marek polskich jako waluty obowiązującej na ziemiach wschodnich, wprowadzono od 1 marca b. r. wewnętrzny obrót przekazowy na ziemiach wschodnich wyłącznie w markach polskich, jak niemniej dopuszczono wysyłkę marek polskich w listach wartościowych do ziem wschodnich.

Nominacja.

Nominacja pana prof. Dąbrowskiego na podsekretarza stanu spodziewana jest jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia.

Luksusowy ekspres Paryż — Warszawa.

Z dniem 1 kwietnia przez państwo niemieckie zaczęły kursować luksusowy ekspres Paryż—Warszawa.

Adwokat w urzędach.

Rada adwokacka w Warszawie wy stosowała do wszystkich ministerstw odezwę o ułatwienia adwokatom wykonywania obowiązków w urzędach, przez wyznaczenie dla nich specjalnych dni i godzin przyjęć, lub przez przyjmowanie ich poza zwykłą kolejką interesantów. Większość ministerstw poleciła przez to urzędom, żeby przyjmowano adwokatów i posadnikami i godzinami zwykłych przyjęć, gdy się zjawiają w sprawach zawodowych. — Pomimo to, w niektórych urzędach adwokatów przetrzymywani są całymi godzinami w ciasnych i brudnych korytarzach wśród gońców i niższej służby. Rada adwokacka postanowiła przeto ponownie zainterwenjować w tej sprawie, zaznaczając, że funkcjonariusze niektórych urzędów nie uważają nawet za stosowno przestrzegać wyznaczonych przez siebie samych godzin przyjęć, które sresztą są krępujące dla adwokatów, bo przypadają przeważnie od 11—1, kiedy są sprawy w sądzie.

O zniesienie ograniczeń żydów.

Specjalnie delegowani referenci ministerstwa spraw wewnętrznych, jak zaznacza prasa żargonowa, odbyli w sobotę dłuższą konferencję z posłem żydowskim Hartglassem, który w imieniu pozostałych posłów-żydów, domagał się zniesienia wszelkich ograniczeń prawnych względem żydów. Referenci oświadczyli, że rząd niema nie przetrzymać. Sprzedawia on

Łódź.

Z Rady Miejskiej.

—x—

Onegdajsze posiedzenie Rady Miejskiej było bodaj najhałaśliwsze w bieżącym roku. Zachowanie się radnych z frakcji żydowskich miało charakter manifestacyjny. Ze strony bowiem tych ostatnich zmierzano do zerwania quorum, co się też w końcu sakiem niepostrzeżenie udało.

Na wstępie obrad przewodniczący r. Ker sakomunikował o śmierci syndyka miejskiego, adw. przys. J. Pełki, którego pamięć radni uczcili przez powstanie.

Przystąpiono do odczytania protokołu komisji, rozpatrującej sprawę dr. Kosiolkiewicza, którego rezygnacja z członka rady i magistratu Rada przyjęła do wiadomości, wyrażając przez usta przewodniczącego ustępującemu uznanie za jego sumienną i ideową pracę.

W sprawie ustalenia poborów pracowników zarządu miejskiego (w myśl postanowienia Rady Miejskiej z dnia 10 lutego r. b.) uchwalono następujące stawki: Robotnikom starym miejsk. do 50 mk. dziennie, robotnikom niestarym, zatrudnionym przy robotach ziemnych, do 40 mk. dzienn., wszystkim pracownikom miejskim stał. dwie trzecie i niestarym jedną trzecią pobier. pensji, urzędnikom miejskim klasy V do 1.300 mk. miesięcznie, kl. IV—1.400 mk., kl. III—1.500 mk. kl. II—1.625 mk., kl. I—1.755 mk., w kl. Ia—1.725 mk., 1.825 mk., 1.925 mk. i od 2.025 do 3.400 mk. miesięcznie, oraz dodatek drożyzniany mk. 100 na żonę nie zarobk.

Na wniosek radn. dr. Rosenblatta w sprawie obrazy frakcji żydowskiej w piśmie, wystosowanym przez naczelnika III brygady do zarządu miejskiego, uchwalono aby magistrat zwrócił uwagę władz na niewłaściwe postępowanie funkcjonariuszy policyjnych i aby winnego obrazy ukarano.

R. Rosenblatt, metywując nagłość swego wniosku niedosć zrzeczenie dowodził, a nawet mimowoli zoradził intencję brońnienia paskarzy, ukrywających manufakturę. Przynajmniej w dyskusji, jaka się wywiązała nad powyższym wnioskiem, inni radni starali się tego dowieść wnioskodawcy.

Zaledwie uporano się z wnioskiem r. Rosenblatta, na stole prezydjalnym pojawił się drugi, nagły, zgłoszony przez

nieruchomego majątku, lecz sdołano saledwie wysłuchać referatu ławnika Klozmana, gdyż na sali okazał się brak quorum. Niektórzy bowiem z radnych żydowskich cichaczem opuścili posiedzenie, srywając tym samym obrady o godz. 10.30 wiecz. S-ski.

Amortyzacja pożyczek miejskich.

„Dziennik zarządu m. Łodzi” donosi: Od marca r. b. rozpoczyna się amortyzacja pożyczek miejskich drogą losowania. Pierwsze losowanie zapowiedziano na dzień 29, 30 b. m. Wylosowane będą obligacje I-ej emisji na ogólną sumę mk. 400,000. Ogólna suma emitowanych obligacji wynosi mk. 100,000,000 a mianowicie:

I emisja mk. 10,000,000 amortyz. od r. 1920 II emisja mk. 10,000,000 amortyz. od r. 1921 III emisja mk. 20,000,000 amortyz. od r. 1922 IV emisja 20,000,000 mk. amortyz. od r. 1923 V emisja krótko term. mk. 20,000,000 płatne całkowicie w roku 1924 VI emisja mk. 20,000,000 amortyz. od r. 1925. Wszystkie pożyczki z wyjątkiem V-ej emisji, są długoterminowe. Amortyzacja ich winna być dokonana w ciągu lat 25 w wysokości 4 proc. rocznie od sumy emitowanej, V-ta emisja jest krótkoterminowa w r. 1924. Zgodnie z tym tabela amortyzacji wszystkich pożyczek na ogólną sumę mk. 100,000,000 przedstawia się jak następuje:

Rok	roczna suma amortyz
1920	mk. 400,000.—
1921	„ 800,000.—
1922	„ 1,600,000.—
1923	„ 2,400,000.—
1924	„ 22,400,000.—
od 1925 r.	
1944 włącznie	t. j. 20 lat po
	mk. 3,200,000.
rocznie	• 64,000,000.—
1945	• 2,800,000.—
1946	• 7,400,000.—
1947	• 1,600,000.—
1948	• 800,000.—
1949	• 800,000.—
	Razem mk. 100,000,000.—

Wiadomości bieżące.

B. P.

Kalina Szmulewiczówna

ukochana córka Ludwika i Telmy z Weitzenów

uczennica kl. VIII gimnazjum p. Pryssewicz w Łodzi,

po krótkich i ciężkich cierpieniach zgasła przedwcześnie przeżywszy lat 17, dn. 26 marca 1920 r. w Zawierciu i tamże została pochowana o czem zawiadamiają krewnych i znajomych w nieutulonym smutku pozostali

Rodzice, Siostra i Rodzina.

nieo, który mając wszelkie pełnomocnictwa do akceptacji cennika, oświadczył, że decydować będzie w tej sprawie nowy zarząd „Wieńca”, który prawdopodobnie za 4 tygodnie będzie wybrany.

Omawiano również sprawę zakładania różnych składnic przy poszczególnych fabrykach, upatrując w tem zamach kapitału na dorobek spółdzielczy robotnika i postanowiono zwrócić się do rządu, by prawo rozdziału produktów przyznał jedynie kooperatywom robotniczym.

W tej, jak i w innych sprawach jak ustalenie cen towarów, wólpólnych zakupów itd. dla szerszego omówienia ich postanowiono zwrócić się do rady okręgowej przy polskim Zw. stów. spożywczych z prośbą o jaknajrychlejsze zwołanie konferencji łódzkiej stowarzyszeń.

U fryzjerów.

Wobec podrożenia cen na artykuły spożywcze, pracownicy fryzjerscy wystawili żądania podwyższenia płacy o 100 proc.

W związku z powyższym odbyło się onegdaj posiedzenie członków cechu fryzjerskiego, na którym uchwalono uwzględnić żądania pracowników.

Od dnia 1 kwietnia golenie czyste kosztować będzie 5 mk., golenie z czesaniem 8 mk., golenie i strzyżenie aż 26 mk.

Balet warszawski.

(g) Wczoraj odbył się pierwszy występ zespołu baletu warszawskiego. Odkładając szczegółowe sprawozdanie do numeru następnego, zaznaczyć należy, że artyzm Szmolewicy, pomysłowość Zajlicha, wdzięk Szymańskiej i wyborna reżyserja w połączeniu ze sgramieniem całego zespołu i prawdziwie artystycznymi kostjumami odniosły sukces zasłużony. Był to wieszcór miły, pełen finezji, ciepła i niefrasobliwego humoru.

T. M. M.

Dzisiaj w Tow. Miłośników Muzyki wieszcór pieśni w wykonaniu p. Ady Nekar (kontr alt) z Pragi Czeskiej. Przy fortepianie dyr. Ryder.]

Kabaret w Sali Koncertowej.

Afiszki zapowiadają na niedzielę 4 i wtorek 6 kwietnia dwa wieczory koncertowo-kabaretowe w Sali Koncertowej przy ulicy Dzielnej.

Wykonawcami są wybitni i popularni artyści warszawscy, którzy zaprezentują

Nowo-otworzony Jarmark Łódzki

Piotrkowska № 44, front, I p.

UBRANIA MĘSKIE!!!

z tkaniny sztucznej i wełnianej po cenach Mk. 50.— do 600.—. Dziecinne Mk. 40.— do 150.—.

7007-2

Nowo-otworzony Jarmark Łódzki

Piotrkowska 44, front, I p.

Poleca **Meble:** gabinet i jadalnie dębowe, biurka i sekretarzyce mahoniowe. **Antyki** dla amatorów, pianino koncertowe i kasę ogniotrwałą.

7008-2

BRYLANTY

perły, biżuterję, platynę i antyki kupuje płacąc wysokie ceny.

Hotel Savoy № 303.

Przyjmuje interesantów od 10-11 i 3-6. 704-2

Ogłoszenie.

Z powodu nienadejścia maki świątecznej rejestracja na mace została wstrzymana.

Zrzeszenie Kooperatyw Żydowskich

w Łodzi

7013-1

Taniej niż wszędzie

Ważne dla Pań!

Specjalnie dla kooperatyw i spółek rolniczych. Są do nabycia w resztkach:

Batysty, Etamina, Muslin, Czysta, Popelina, Biały towar, Madapolam, Piócienska, Satyna, Kretony, Wel na, Surówka, Szewioty, Korty i Bostony w najlepszych gatunkach.

Na Damskie i męskie

Ubrania, Kostjomy, Płaszcze Suknie, Biuzki, Bielizna, pościel, fartuchy, podszewkę i dziecinne ubiory.

M. Bryl Piotrkowska 56 w podwórzu. **partier.**

Wybór różnych deseni i kolor.

!!! Ważne dla producentów MASŁA !!!

Do sprzedania: 1 centryfuga do wyrobu masła. 700:2
1 obrotowa lodownia, składana.
Wiadomość: St. Wytrzyk, Benedykta 1, w biurze ekspedycyjnem.

Krawiec Męski F. Chojnaeki

Nawrot 35, front
przyjmuje obstalunki po cenach przystępnych. Pierwszorzędne wykończenie. 912-5

DOM o 20-40 pokojach

w centrum miasta na biura, dla instytucji publicznej poszukujemy, od zaraz w drodze długoletniej dzierżawy, względnie kupna Zgłoszenia w administracji pod „Biura”. 086-1

ZĘBY

Za stare zęby płacę najwyższe ceny tylko **Andrzeja № 7**, w prawej oficynie, parter. **Nadryczny.** Proszę się przekonać. 901-5

Dr. Kazimierz Wilński

b. asystent Kliniki Kijowskiej.
Specjalność:
Choroby wewnętrzne i dziecinne.
Ul. Rozwadowska 6,
od 5-6 — 7-ej. 813-1

Dr. med. Szarlota EIGER

Akuszerka i chor. kobiece.
Długa nr. 46 (róg Zielonej).
Godz. przyjęć od 4 — 6 po poł. 54-4

Dr. med. Rosencwajg

Choroby dzieci i wewnętrzne
Dzielnia № 9.
powrócił.
Przyjmuje do 10 r. i od 4-6 pp. 806-

Dr. A. Groszlik

Choroby skórne i weneryczne
Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

Al. Kościuszki (Spaocer.) 27.
9-11 rano i 5-7 wiecz. Panie 4-5 poł. w niedzielę 10-12. 2379-10

Dr. med. G. KRAUSZ

Piotrkowska 36
specjalista chorób oczu
przyjmuje od 10 — 12 i od 4-5 pop. 959-7

Dr. M. Papierny

Akuszer i specjalista chorób kobiecych.
Południowa № 23.
Przyjmuje od 4 — 6 po poł. W niedziele od 9-11 r. 1577-14

Lekarz-Dentysta S. Dykmanówna

b. asystentka Kliniki Centralnej otworzyła własny gabinet
Główna 31 m. 40.
Godz. przyjęć od 10-11 i od 3-7. 095-1

BARDO DUŻO OSÓB POLEPSZYŁO SWOJE ZDROWIE I TAKŻE UTRZYMUJE PRZEZ DZIAWANIE PARYSKICH PIŁULEK PRZECZYSDZIAJĄCYCH D-ra KOWENA (Dr. CAUVIN) Oczyszczają krew i regulują czynność nerek. Zawsze przynoszą ulgę. **Pigułki KOWENA są do nabycia we wszystkich aptekach i w PARYŻU, Fg. St. Denis 147. Ostrzeżenie: nie przed nadstawianiem.**

Trupa Wileńska

Cegielniana 63.
TEATR WIELKI
Konstantynowska 16.
Dyr. A. kompaniejeo.

Dom Komisowo-Handlowy „Union“

Benedykta № 2,
przyjmuje do komisowej sprzedaży i kupuje na własny rachunek wszelkie towary, meble, fortepiany, pianina, kasy żelazne, portjery, obrusy, przedmioty zbytku i t.p.
Warunki najdogodniejsza. 918-3

Brylantowe kolczyki

pierwszej jakości z niebieskawym odcieniem 2 i 1/4 karata w pół platynie do sprzedania. Cena 150 tysięcy marek. Oferty sub. „Paryż“ za okazaniem kwitu Inzeratowego. 097-8

Kohlhoffel'a

obłota dla szarpaczy (releerka) № 5, 7 i 10 do sprzedania. — Wiadomość: B. Wiltner, Zawadzka 21. 018-1

Sklep ogrodowizny

Łódź,
Piotrkowska 155
sprzedaje wszelkie warzywa po cenach targowych. 081-1

Kupuję

placę najlepsze ceny za brylanty, złoto, stare, srebro, perły i kwity lombardowe oraz stare zęby i garderobę. **Piotrkowska № 9, P. KOHN,** ewa oficyna, II piętro. 975-28

Wino

węgierskie, karmel, spirytus, miód — wszystko pejsachowe — różne wódki, likiery, delikaterie do nabycia po cenach umiarkowanych u **L. M. Goldsznit** Wschodnia 72. 3468-3

Nadeszły angielskie cholewy

do zgrzeblarek, obejrzed można 089-3
Piotrkowska 15!
Biuro techniczne inż. P. Bekera.

W sobotę, d. 27. III wieczorem w Polskim Teatrze zginęła pamiątkowa broszka

mała, okrągła z niebieskimi kamyczkami. 076-1
Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem, Alja 1 Maja 3, do stróża domu.

Skrzynki dla wszelkich celów

wyrabia **C. Bogiel, Przemysł drzewny Bydgoszcz.**

Zęby

sztuczne stare jak również złote zęby kupuje i placę najwyższe ceny.
Główna 5, m. 15. front II piętro. 935-14

Kupuję wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę i najróżniejsze domowe ruchomości. Placę najwyższe ceny. **Weinreich, Benedykta № 19** (róg Długiej) front, sklep. 638-36

Występy całego zespołu

od dnia 4 kwietnia 1920 r.
Wkrótce występy pp. Juljusza i Emmy Adler, pp. Sierockiego i Goldstein. Szczegóły w następn. ogłosz.

Ogłoszenia drobne.

Al! Al! Al! Kupuję wszelkie futra, oraz surowce placę najlepsze ceny, przyjmuję reperacje, Piotrkowska nr. 24. **Grosman.** 80

Al! Al! Łódzka, materace, szafy, materac, stół, krzesła, otomane, garnitur mebli, etażerki, wieszak sprzedam tanio. **Piotrkowska 201 m. 4, front.** 009-5

A. Sypialnia i różne meble sprzedam, **Piotrkowska 182-2.** 990-6

Al! Sypialnię dębową i różne meble sprzedaje. **Kaczorowski, Piotrkowska 35 w podwórzu.** 059-4

Bryczki do sprzedania, Pabjanice, Łakowa 5, Reile. 078-3

Chłopiec na posytki od zaraz poszukiwany. **Cegielniana 33, Kornbrot** (cukiernia). 055-2

Długoletni stroiciel fortep. firmy Adolfa Fiebiger, poleca się. **Rozwadowska 6 m. 4.** 899-4

Fryzjerski pomocnik potrzebny na sobotę, **Zarzewska 10.** 070-2

Garnitur nowy, smoking, do sprzedania. **Wiadomość: Przejazd 59, sklep kolonialny, Przejazd.** 077-1

ebrajskie książki kupuję po najwyższych cenach, **Kapelusz, Średnia 13.** 068-2

Jadac tramwajem z Górnego Rynku do Dzielnej zgubiłem portfel z różnymi rachunkami jak również papiery, marek sto kilkadziesiąt i legitymację chlebową. Papiery i rachunki nie mają żadnej wartości, przeto upraszam o zwrot wyżej wymienionych rzeczy i zatrzymanie sobie gotówki pod adresem: **A. Weinstat, Piotrkowska № 37.** 082-1

Kwiaty sztuczne tanio w przywatem mieszkaniu (codziennie do 5-6), **Andrzeja 11 m. 10.** 08-3

Meble ze stołów, sypialnia oraz urządzenie biurowe, lampy i kasa żelazna do sprzedania, **Południowa 28 m. 23, od 10-11 i 2 i pół do 6.** 016-3

Meble różne wyprzedam zaraz tanio, **Piotrkowska № 23 m. 3, front, I piętro.** 024-6

Maszyna do pisania system „Blickensderfer“ z rosyjskimi i łacińskimi piśmami do sprzedania. Oglądać od 12 do 2 u **B. Goldberg, Andrzeja 54-56 II piętro.** 090-1

owy garnitur tuzurkowy na jedwabiu sprzedam. **Rozwadowska 6, m. 4.** 01-2

Pozzukują się pokoju umeblowanego dla panienki przy rodzinie chrześcijańskiej z utrzymaniem lub bez. Oferty pod „Tkaacz“ w Głosie. 003-3

Opony do rowerów do sprzedania **Milsza 59, Bukowskiego** 99-3

Pięć 13 domy w Poznaniu do sprzedania. Informacje **Rozwadowska 8, m. 4.** 012-3

Potrzebna inteligentna panienka do 8-10 letniego chłopca na godziny poobiednie. Zgłaszać się: **Wschodnia 76 m. 11 między 8-9 wieczór.** 037-1

Potrzebni zdolni do kapeluszy 6-go Sierpnia 18 m. 5. 089-1

Restauracji zaraz do sprzedania. Tamże pianino firmy Fratelli & Co. w Berlinie (zwykle elektryczne). **Senatorska № 12.** 096-1

owar męski w dobrym stanie do sprzedania z powodu wyjazdu. **Wólczańska 216 m. 16 III piętro.** 052-3

Student Uniwersytetu Warszawskiego z kilkuletnią praktyką nauczycielską udziela lekcji i korepetycji. **Krótką 8, m. 26, od godz. 1 i pół-2 i pół.** 635-3

Sprzedam banki na mleko, **Juljusza 28 m. 1.** 022-3

Sok winiowy (na cukrze) poleca Engel—**Piotrkowska 175.** 062-6

Tac dobry za wynagrodzeniem poszukuje zajęcia lub dokończenia nauki na kortowych. Oferty pod „Tkaacz“ w Głosie. 001-1

Zakład tapicersko-dekoracyjny przyjmuje różne tapicersko-dekoracyjne roboty, **Łódź, ul. Pańska № 54 m. 13.** 015-2

Zaginął portfel z różnymi dokumentami na imię **Abram Russak, Dzielna 23.** 074-1

Zgubiono kontrolkę do odebrania produktów dla robotników fabryki Lipman i Sja **Północna 29.** 072-1

Zagubiono kontrolkę do odebrania produktów dla robotników fabryki Danziger i Braun, **Piotrkowska 116.** 073-1

ZĘBY

BIĄŁE I ŻŁOTE

Najwyższe ceny płaci Cegielniana 22, m. 6 (II piętro front). 4282-30

Zagubione dokumenty:
Berman Moryc zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, **Dzielnia 23.** 085-3
Celb Salomon zgubił paszport niemiecki wydany w Brzeżnach. 046-3
Ginter Jankel zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 035-3

Kolczycka Lisa zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 049-3

Kustosz Stanisław zgubił paszport rosyjski № 192, wydany w gm. Lesmierz. 057-3

Lewkowiec Maurycy zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 054-3

Ipszyce Berek zgubił paszport zagraniczny wydany w Łodzi do Belgii i Danzji. 017-3

Majerano M. **Dzielnia 20,** zgubił legitymację chlebową za № 2172. 097-1

Moskowiak Tobiasz zgubił legitymację chlebową na osobę. 069-1

Neuman Pinkus zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi i różne rachunki. **Długa 28.** 069-3

Podrywał Szmerel zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 058-3

Princ Szajndla Ryka zgubiła tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi. 093-3

Russak Abram zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, **Dzielnia 23.** 075-3

Rozenszter Chaja zgubiła paszport niemiecki № 40704 wydany w Łodzi. 098-3

Szreter Franciszka zgubiła legitymację chlebową na 4 osoby. 091-1

Szreter Franciszka zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 090-1

Safirsztein Fryda zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 096-3

Wolf Morthel Hirs zgubił paszport rosyjski, wydany w Charbinie. 600-3-3

Winter Rafal zgubił legitymację chlebową na 3 osoby. 014

Zaginęła metryka na imię **Berek Waldman** i 2 weksle po 100 rub. podp. **P. Popiński** i **S. Atlas** Oddać Szkolna 3 do p. **Granka.** 007-3

Zagubiono paszport na imię **Lejzer Wolf Fuks** wydany w Brzeżnach; oddać w Magistracie brzeżńskim. 053-3

Zgubiono paszport wydany w r. 1915 w Łasku (okup. niemiec.) na imię **Gdajla Kwiatkowskiego.** 092-3

Samochód

wyjeżdża do

Konina

w Czwartek rano. Informacji udziela „Trans-Auto“ **Dzielnia Nr. 4.**